

SINTEZA
la proiectul Hotărârii pentru aprobarea Regulamentului
privind sistemul de guvernanță al societăților de asigurare sau de reasigurare

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare consultare publică, expertizare	Nr. obiect iei/ propu nerii/ recom andări i	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Justiției	1.	Potrivit art. 31 alin. (2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), proiectele actelor normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene sunt marcate pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE” și conțin clauza de armonizare, conform modelului aprobat de Guvern.	Se acceptă
	Ministerul Justiției	2.	Cu referire la clauza de armonizare, subliniem că potrivit pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, clauza de armonizare se include după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ. Totodată, clauza de armonizare se prezintă în conformitate cu modelele stabilite în anexa nr. 2 din regulamentul sus-citat. Aceasta indică gradul de transpunere, precum și actul sau actele Uniunii Europene ce se transpun, cu descrierea tipului, numărului, instituției/instituțiilor Uniunii Europene ce	Se acceptă

			a/au adoptat actul Uniunii Europene, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care acesta a fost publicat. Pentru actul Uniunii Europene care a fost supus modificărilor, se indică cele mai recente amendamente care constituie obiect al transpunerii în legislația națională. În acest sens, proiectul necesită a fi conformat conform cerințelor legale.	
	Ministerul Justiției	3.	Atragem atenția că, deși în nota informativă este prevăzut că proiectul transpune art. 258-261a, 266-275a, (din art. 274 doar alineatul (1)) din Regulamentul (UE) sus-citat, unele alineate/puncte/litere nu au fost transpuse (a se vedea de ex. art. 259 pct. 4, art. 260 alin. (1) lit. h)). Astfel, în clauza de armonizare se va face referință doar la alineatele/punctele/literele care se transpun, în cazul în care proiectul nu transpune integral un anumit articol.	Se acceptă
2. Societățile de asigurare sau de reasigurare, în termen de până la 1 martie 2025, vor prezenta informațiile privind sistemul de guvernanță pentru situația din 31 decembrie 2024.	Ministerul Justiției	4.	La proiectul hotărârii: Se va revizui necesitatea normei prevăzute, ținând cont că art. 34 alin. (5) al Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Legea nr. 92/2022) prevede deja că societățile de asigurare sau de reasigurare transmit autorității de supraveghere informațiile privind sistemul de guvernanță până la data de 1 martie a anului în curs, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere. De asemenea, se constată că norma citată se regăsește și în pct. 199 din proiectul regulamentului. La pct. 3, se va concretiza momentul intrării în vigoare a respectivei hotărâri.	Se acceptă
	Compania de Asigurări „Donaris Vienna	5.	În ceea ce privește societățile care fac parte dintr-un grup, compania „Donaris VIG” S.A. vine cu propunerea către autoritate ca elaborarea, implementarea și dezvoltarea	Se comentează Prevederile regulamentului se aplică societăților licențiate în Republica Moldova, care sunt obligate să respecte

	Insurance Group” SA		sistemului de guvernare, sau cel puțin elaborarea și implementarea sistemului de control intern, să se realizeze prin aplicarea unor procese uniforme valabile pentru întregul grup care aplica prevederile Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului, cunoscută și sub denumirea de Solvabilitate II.	particularitățile sistemului de guvernare stabilite de lege și actele normative emise întru aplicarea acestora.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	6.	Proiectul nu vine cu o reglementare clară, referitor la situația în care societatea de asigurare – societate pe acțiuni, potrivit Legii privind societățile pe acțiuni 1134/1997 nu are în componența organelor de conducere – consiliul societății, dar este guvernată doar de Adunarea Generală a acționarilor și organul executiv.	Se comentează Situația în care societatea de asigurare – societate pe acțiuni nu are în componența organelor de conducere consiliul societății se va soluționa prin aplicarea art. 35 alin. (12) din Legea nr.92/2022, care prevede că în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare nu dispune de un consiliu al societății, atribuțiile acestuia pot fi exercitate de adunarea generală a acționarilor. Corespunzător, pentru a se evita tautologiile juridice (art. 54 alin.(1) lit. g) din Legea nr.100/2017), proiectul în cauză nu repetă o astfel de reglementare.
	Ministerul Justiției	7.	În parafa de aprobare se va indica numărul și data aprobării hotărârii Comitetului executiv al BNM.	Se comentează Numărul și data aprobării hotărârii Comitetului executiv al BNM se va indica după aprobarea proiectului în ședința comitetului și atribuirea numărului actului respectiv.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	8.	Codul de guvernare corporativă (aprobat prin Hotărârea CNPF nr.67/10 din 24.12.2015, modificată prin Hotărârea CNPF nr.14/1 din 19.03.2018 și Hotărârea nr.12/2 din 05.03.2024) reprezintă un set de standarde de guvernare pentru managementul și acționarii societății în aplicarea conducerii eficiente a unei societăți, direcționate spre: protejarea și	Se comentează În scopul respectării prevederilor actelor comunitare în domeniul asigurărilor (Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) și

			promovarea drepturilor acționarilor și a altor părți interesate relevante, clarificarea rolurilor de guvernare ale organelor de conducere, asigurarea funcționării societăților pe acțiuni într-un mediu lipsit de corupție și promovarea intereselor managerilor, angajaților și acționarilor prin armonizarea cadrului normativ, precum și prin alte măsuri. În acest sens, se evidențiază că conceptul reglementărilor propuse în ambele acte normative se va intersecta. Corespunzător, este binevenit ca în Capitolul I „DISPOZIȚII GENERALE” ale Proiectului să fie elucidat acest aspect pentru a nu crea situații confuze în aplicarea acestor acte normative.	transpunerii prevederilor Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) - <i>în continuare Regulamentul 2015/35</i>), societățile de asigurări sunt obligate să își stabilească propriul sistem de guvernanta, solid și fiabil, care să asigure o administrare corectă și prudentă a activității. Hotărârea CNPF nr.67/10 din 24.12.2015, modificată prin Hotărârea CNPF nr.14/1/2018). În introducere se stipulează că „<i>entitatea de interes public și oricare altă societate pe acțiuni care aplică prezentul Cod nu poate admite derogări de la prevederile Codului, dacă aceste derogări ar fi contradictorii prevederilor actelor legislative aplicabile speței</i>”. Astfel, derogarea de la actul CNPF nu impune norme contradictorii, ci norme specifice sectorului de asigurări, fiind impusă stabilirea unor sisteme, funcții și politici distincte, care să asigure o administrare adecvată a societății de asigurare și transpunerea prevederilor cadrului european.
	CA „General Asigurări”SA	9.	CA „General Asigurări” SA avizează pozitiv proiectul hotărârii Comitetului Executiv al BNM pentru aprobarea Regulamentului privind sistemul de guvernanta a societăților de asigurare sau de reasigurare.	Se acceptă
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				

1. Regulamentul privind sistemul de guvernanta a societăților de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Regulament) stabilește cadrul normativ aferent elaborării și aplicării sistemului de guvernanta al societăților de asigurare sau de reasigurare (în continuare - societate), dezvoltarea acestuia în baza celor mai bune practici și realizarea unui management prudent.	Ministerul Justiției	10.	Se recomandă ca obiectul de reglementare a Regulamentului să fie stabilit în strânsă corelare cu obiectul de reglementarea al fiecărui capitol.	Se acceptă
4. În sensul Regulamentului, expresiile de mai jos au următoarele semnificații: <i>sistem de guvernanta</i> – ansamblu de raporturi juridice stabilite între organele de conducere ale societății, acționari și alte persoane interesate. Guvernanta include, de asemenea, sistemul de comunicare a informațiilor în cadrul societății; structura organizatorică; funcțiile-cheie; politicile privind controlul intern, managementul riscurilor, auditului intern și de externalizare și alte aspecte.	Comisia Națională a Pieței Financiare	11.	În proiectul regulamentului, se propune definiția „sistem de guvernanta - ansamblu de raporturi juridice stabilite între organele de conducere ale societății, acționari și alte persoane interesate ...”. Ca noțiune generală definiția este corectă, or actul normativ propus nu reglementează raporturile dintre organele de conducere și acționari, aceste raporturi fiind reglementate de Codul de guvernanta corporativă și Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134/1997.	Se acceptă Definiția „sistem de guvernanta” a fost exclusă, pentru a evita dublarea cu prevederile primare, prevăzute la art. 34 din Legea 92/2022.
	Ministerul Justiției	12.	Textul „funcțiile-cheie” și cuvintele „și alte aspecte” se vor detalia, în scopul asigurării clarității și previzibilității normei. Mai mult, se va asigura corespunderea într-un tot al definiției date termenului „sistem de guvernanta” cu dispozițiile art. 34 alin. (1) al Legii nr. 92/2022.	
4. În sensul Regulamentului, expresiile de mai jos au următoarele semnificații: 2) <i>conflict de interese</i> - situație sau împrejurare care poate să apară în procesul operațional sau decizional, în care interesul personal, direct ori indirect, al personalului și/sau membrilor organelor de	Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	13.	Definiția conflictului de interese, dată în proiectul regulamentului este total diferită de definirea conflictului de interese oferită de legea privind societățile pe acțiuni. Totodată art. 48, alin.3, lit. h) din Legea nr.1134 privind societățile pe acțiuni stabilește ca atribuție exclusivă a adunării generale a acționarilor hotărârile privind încheierea tranzacțiilor cu conflict de interese ce depășesc 10 % din	Se acceptă Definiția „ <i>conflict de interese</i> ” a fost exclusă.

conducere/persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul societății contravine interesului acesteia, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea în luarea deciziilor, raționamentul profesional ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor aferente atribuțiilor sau care ar putea afecta, prin natura sa, integritatea ori stabilitatea societății;			valoarea activelor societății. Legea nr.92/2022 nu stabilește ca atribuție a Consiliului Societății adoptarea reglementărilor referitoare la conflictul de interese. În aceeași ordine de idei din proiectul regulamentului stabilește Consiliului Societății atribuții noi legate de aprobarea procedurii privind identificarea și soluționarea conflictelor de interese, atribuție care nu se regăsește în competența Consiliului Societății conform prevederilor Legii nr.92/2022. În aceste condiții propunem reformularea acestor prevederi din proiectul regulamentului.	
4. În sensul Regulamentului, expresiile de mai jos au următoarele semnificații: 4) <i>reglementări interne primare</i> – statutul, strategiile, codurile, politicile, regulamentele și alte acte normative interne pentru administrarea activității societății și a riscurilor la care aceasta este expusă, aprobate de către consiliul societății ori, după caz, de către adunarea generală a acționarilor, în vederea conformării cu legislația; 5) <i>reglementări interne secundare</i> – instrucțiuni, proceduri, ghiduri, manuale sau alte acte aprobate de către organul executiv al societății pentru implementarea prevederilor reglementărilor interne primare;	Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	14.	Referitor la clasificarea reglementărilor în reglementări interne primare și reglementări interne secundare, observăm că autoritatea a încadrat regulamentele ca document intern primar și a instituit obligația ca regulamentele să fie aprobate de către consiliul societății sau de către adunarea generală a acționarilor. Din punctul nostru de vedere la această etapă regulamentele nu pot fi încadrate în secțiunea reglementări interne primare din motivul că trebuie revăzută toată legislația primară și secundară care reglementează asigurările și instituie obligația ca organul executiv să aprobe regulamente privind anumite direcții din activitatea curentă a societății. De ex. pct. 89 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.30/10 din 12.06.2023 prevede că organul executiv aprobă ”sub forma unui Regulament intern” reglementările privind rezervele de asigurare. Pe de altă parte însăși Proiectul Regulamentului privind guvernarea prevede situații când unele reglementări vin în contradicție cu aceste clasificări, de ex. pct. 4 la definirea manualului de audit au fost utilizate expresii care sunt în ambele categorii	Se comentează Definițiile prevăzute la sbp. 4-5 au fost excluse. Suplimentar, în vederea uniformizării nivelului de adoptate a actelor interne de către organele de conducere și sistematizării acestora în vederea facilitării procesului de supraveghere, proiectul stabilește adoptarea reglementărilor interne primare doar în competența consiliului societății. Totodată, adoptarea reglementărilor interne secundare (cum ar fi instrucțiuni, ghiduri și alte reglementări de ordin tehnic) poate fi atribuită, după caz, organului executiv.

			de ex. regulament - cadru și instrucțiuni. Având în vedere complexitatea subiectului privind clasificarea reglementărilor interne a societăților de asigurare, propunem ca la această etapă să fie excluse din proiect subpct. subpct. 4 – 5 din la pct.4.	
7. Atribuțiile și responsabilitățile organului de conducere trebuie să fie clar determinate, precum și repartizate într-un mod eficient între consiliul societății și organul executiv. Rolul, structura, componența numerică, termenul pentru care se aleg/numesc membrii organului de conducere, modul de funcționare și atribuțiile acestuia se stabilesc în statutul societății și în reglementările interne ale acesteia, cu respectarea prevederilor Legii nr.92/2022, ale actelor normative emise de către Banca Națională a Moldovei în aplicarea acesteia și ale Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, în măsura în care aplicabilitatea acestora nu este limitată de Legea nr.92/2022.	Ministerul Justiției	15.	Dispozițiile pct. 7 dublează dispozițiile pct. 25, fapt pentru care se vor exclude.	Se acceptă
7. Atribuțiile și responsabilitățile organului de conducere trebuie să fie clar determinate, precum și repartizate într-un mod eficient între consiliul societății și organul executiv.	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	16.	La pct.7 al proiectului Regulamentului se menționează: „ <i>precum și repartizate într-un mod eficient între consiliul societății și organul executiv...</i> ”, ceea ce ar însemna că toate companiile de asigurări au ca organ de conducere consiliul societății. Totodată conform art. 35 alin. (12) din Legea nr. 92/2022 „ <i>în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare nu dispune de consiliul societății, atribuțiile acestuia pot fi exercitate de adunarea generală a acționarilor.</i> ” Aceste prevederi legale ne obligă prin prisma art.3 alin.(4) lit.b)	Se comentează Conform art. 35 alin. (12) din Legea nr. 92/2022 „ <i>în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare nu dispune de consiliul societății, atribuțiile acestuia pot fi exercitate de adunarea generală a acționarilor.</i> ” Prevederea în cauză presupune situații de excepție - de ex. când consiliu nu este constituit sau nu este funcțional. Respectiv în cazul unor astfel de situații, devin incidente prevederile art.35 alin.12.

			din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, să completăm pe tot conținutul proiectului Regulamentului după sintagma „consiliul societății” cu sintagma „după caz, adunarea generală a acționarilor”.	asigurînd continuitate activității societății, fiind excesivă completarea pe tot conținutul proiectului Regulamentului după sintagma „consiliul societății” cu sintagma „după caz, adunarea generală a acționarilor”.
8.Societățile aliniază toate politicile necesare în cadrul sistemului de guvernare atât unele față de altele, cât și față de strategia de afaceri. Fiecare politică prevede, în mod clar, cel puțin următoarele: a)obiectivele urmărite prin politica respectivă; b)atribuțiile exercitate și persoana sau funcția responsabilă pentru acestea; c)procesele și procedurile de raportare aplicate; d)obligația subdiviziunilor structurale de a informa funcțiile de management al riscului, de audit intern, de conformitate și actuarială cu privire la aspectele relevante pentru exercitarea de către acestea a atribuțiilor.	Ministerul Justiției	17.	La pct. 8: - dispoziția lit. d) se propune a fi reformulată, în special cuvintele „de a informa funcțiile”; - diviziunile se vor numerota prin subpuncte, însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, în corespundere cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se comentează Urmare a obiecției Asociației Asigurătorilor pct. 8 a fost comasat cu pct.11. Aferent reformulării dispozițiilor lit.d) se acceptă.
9. Societatea de asigurare sau de reasigurare reglementează funcționarea sistemului de guvernare care prevede funcția de management al riscurilor, de conformitate, de audit intern, actuarială. În politicile care se adresează acestor funcții, societatea stabilește, de asemenea, în mod clar și inteligibil, poziția, atribuțiile și competențele acestor funcții.	Ministerul Justiției	18.	Din sintagma „Societatea de asigurare sau de reasigare” se vor exclude cuvintele „de asigurare sau de reasigare”, în vederea corelării dispozițiilor cu prescurtarea prevăzută în pct. 1 (observație valabilă și pentru pct. 23). De asemenea, primul enunț se va completa cu textul „ , precum și activitățile de externalizare (în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare transferă complet sau o parte din aceste funcții către o	Se acceptă

23. Societatea care externalizează sau își propune să externalizeze anumite funcții sau anumite activități unui furnizor de servicii stabilește o politică scrisă de externalizare în care ține seama de impactul externalizării asupra activității sale și de mecanismele de raportare și de monitorizare care trebuie introduse în cazurile de externalizare, ținând cont de actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei privind externalizarea funcțiilor și activităților legate de activitatea de asigurare sau de reasigurare de către societățile de asigurare sau de reasigurare.			terță parte)”, în corespundere cu art. 34 alin. (2) al Legii nr. 92/2022.	
10. Societățile îndeplinesc următoarele cerințe: 3) asigură deținerea de către membrii organului de conducere a calificărilor, competențelor, aptitudinilor și experienței profesionale în domeniile relevante ale activității care sunt necesare pentru gestionarea și supravegherea societății cu eficacitate și profesionalism; 4) asigură că fiecare membru al organului de conducere deține calificările, competențele, aptitudinile și experiența profesională care sunt necesare pentru executarea sarcinilor atribuite; 11) asigură introducerea unei ordini ierarhice clare prin care să se realizeze transmiterea promptă a informațiilor către toate	Ministerul Justiției	19.	În pct. 10: - dispozițiile sbp. 3) și 4) se propun a fi comasate, deoarece au același obiect de reglementare; - dispozițiile sbp. 11) se propun a fi reformulate, întrucât nu este clar la ce „ordine ierarhică” se face referire și la ce subiect se face trimitere prin utilizarea formulării „într-un mod în care să le permită să recunoască importanța informațiilor în cauză pentru responsabilitățile lor respective”.	Se comentează Formularile elucidate sunt preluate din Regulamentul 2015/35 și au fost redactate.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	20.	La alin. 4), pentru a transpune exact prevederile Regulamentului Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10.10.2014, urmează a completa aliniatele cu „în mod colectiv” și „fiecare membru” pentru a nu se confunda cerințele menționate (vom face referire la textul Regulamentului Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10.10.2014, art. 258 alin.1).	Se comentează Textul „în mod colectiv” nu poate fi inclus în lipsa temeiului legal.

persoanele care au nevoie de acestea, într-un mod care să le permită să recunoască importanța informațiilor în cauză pentru responsabilitățile lor respective;				
11. În politicile de management al riscurilor, de control intern, de audit intern și, atunci când este relevant, de externalizare societățile stabilesc în mod clar responsabilitățile, obiectivele, procesele și procedurile de raportare relevante care trebuie aplicate, toate acestea fiind în acord cu strategia de afaceri a societății	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	21.	Pevederile pct. 11 din proiect sunt preluate, parafrazate și restructurate de la prevederile pct.8 din proiect. Prin urmare propunem ca pct. 11 să fie exclus din proiect deoarece aceste se repetă.	Se comentează În vederea evitării dublării și pentru a păstra transpunerea prevederilor Regulamentului delegat UE 2015/35 punctele 8 și 11 au fost comasate.
16. Societățile încorporează funcțiile-cheie și ordinea ierarhică aferentă acestora în structura organizatorică astfel încât să asigure că fiecare funcție-cheie evită oricare influențe care ar putea compromite capacitatea persoanei care ocupă funcția respectivă de a-și îndeplini sarcinile în mod obiectiv, onest și independent. Fiecare funcție-cheie își desfășoară activitatea sub responsabilitatea finală a consiliului societății, este subordonată acestuia și, când este cazul, cooperează cu celelalte funcții-cheie pentru îndeplinirea sarcinilor lor. 18. Societățile se asigură că persoanele care îndeplinesc o funcție raportează cu promptitudine orice problemă	Ministerul Justiției	22.	Referința la „funcțiile-cheie” se va substitui cu referința la „persoanele care dețin funcții-cheie”, în vederea asigurării clarității normei, precum și respectării terminologiei utilizate în Legea nr. 92/2022.	Se comentează În proiectul regulamentului se face referire atât la persoane care dețin o funcție cheie cât și la funcții cheie ca activități, roluri sau sarcini (funcție – capacitate internă de a efectua sarcini concrete în cadrul unui sistem de guvernare care include funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate, funcția de audit intern, funcția actuarială și alte tipuri de funcții, art. 4 noțiuni principale din Legea nr.92/2022). Respectiv, societatea va încorpora în structura organizatorică nu doar persoanele, ci unitatea separată de activitate responsabilă de un anumit segment. Astfel, punctele 16-17 au fost rectificate, iar expresia „funcție cheie” a fost înlocuită cu „funcție”. Totodată, proiectul a fost completat cu o prevedere de precizare după cum urmează: „90. Prezenta secțiune se

majoră din domeniul lor de competență consiliului societății.				aplică funcției de management al riscurilor, funcției de conformitate, funcției de audit intern și funcției actuariale”.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	23.	La pct. 16 și pct. 18 al Proiectului, urmează a ajusta prevederile menționate, potrivit art. 36 alin. 17 din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Legea nr. 92/2022): „(17) Persoanele care dețin funcții-cheie raportează direct consiliului societății, cu excepția contabilului-șef, directorului financiar și șefului serviciu daune care la rândul lor raportează direct organului executiv.” Varianta data fiind conformă pct. 268 alin. 3) din Regulamentul Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10.10.2014: „3. Persoanele care îndeplinesc o funcție raportează cu promptitudine orice problemă majoră din domeniul lor de competență organului administrativ, de conducere sau de control.”	Se acceptă
17. Persoanele care îndeplinesc o funcție-cheie au dreptul să comunice din proprie inițiativă cu orice angajat al societății și dispun de autoritatea, resursele și cunoștințele de specialitate necesare, precum și de acces liber la toate informațiile relevante necesare pentru îndeplinirea responsabilităților lor.	Ministerul Justiției	24.	Se va concretiza care este scopul utilizării cuvintelor „persoanele care îndeplinesc o funcție-cheie au dreptul să comunice din proprie inițiativă cu orice angajat al societății”, or, orice angajat al societății are dreptul să comunice cu ceilalți angajați.	Se comentează Text preluat din Regulamentul Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10.10.2014. Totodată, comunicarea va avea loc în sensul obținerii unor informații necesare exercitării funcției.
19. Societățile stabilesc, aplică și mențin politici consemnate și proceduri adecvate pentru a se asigura că toate persoanele cu funcții de conducere sau care dețin funcții-cheie îndeplinesc în orice moment cerințele de competență și	Ministerul Justiției	25.	Textul „art. 35-36” se va substitui cu textul „art. 35 și 36”. Denumirea capitolului III se va revizui, în vederea corelării acesteia cu dispozițiile cuprinse în acest capitol. Or, acesta nu cuprinde doar aspecte ce vizează rolul și componența organelor de conducere și ale comitetelor specializate, ci și	Se acceptă

integritate (onorabilitate) în sensul art.35-36 din Legea nr.92/2022. Capitolul III ROLUL ȘI COMPONENTA ORGANELOR DE CONDUCERE ȘI ALE COMITETELOR SPECIALIZATE Secțiunea a 2-a Responsabilitățile consiliului societății			responsabilitățile acestora. Mai mult, atragem atenția că capitolul III nu stabilește exact care este rolul, componența și responsabilitățile organelor de conducere ale societății, ci stabilește norme aferente elaborării sistemului de guvernare în partea ce vizează rolul, componența și responsabilitățile organelor de conducere ale societății. De asemenea, denumirea secțiunii 1 din acest capitol necesită a fi redenumită, ținând cont de dispozițiile cuprinse în această secțiune. Mai mult, cuvintele „Responsabilitățile consiliului societății” se vor exclude, deoarece secțiunea a 2-a are aceeași denumire.	
20.Verificarea competenței unei persoane presupune evaluarea calificărilor, a cunoștințelor și a experienței profesionale și oficiale pe care persoana respectivă le deține în domeniul asigurărilor, în alte domenii financiare sau în alte domenii de activitate, precum și luarea în considerare a sarcinilor atribuite persoanei respective și, când este relevant, a aptitudinilor pe care persoana respectivă le are în domeniul asigurărilor, al finanțelor, al contabilității, al actuariatului și al managementului riscurilor. 21.Verificarea competenței membrilor organului de conducere presupune luarea în considerare a sarcinilor atribuite diferiților membri, menite să asigure o diversitate corespunzătoare în ceea ce privește calificările, cunoștințele și experiența relevantă, în vederea asigurării faptului că societatea este	Asociația Obștească „Uniunea Asiguratorilor din Republica Moldova”	26.	Potrivit prevederilor p.20-22 din proiect societatea urmează să verifice competența și integritatea persoanelor angajate/contractate și a membrilor organelor de conducere care presupune o evaluare a calificărilor, cunoștințelor, experiență profesională, onestității, solidității financiare precum și executarea sarcinilor ce îi revin persoanei respective, aptitudinile și relevanța. În această parte, este de menționat că prezentul regulament nu specifică criteriile, mecanismul, evaluatorii și procedura de evaluare a cunoștințelor, onestității, solidității financiare. Recomandăm includerea în regulament a unor criterii de referință pentru evaluările propuse și de a stabili un mecanism de evaluare.	Se comentează Aferent propunerii menționăm că pentru membrii organului de conducere și persoanele cu funcții-cheie criteriile, evaluatorii și procedura de evaluare a cunoștințelor, onestității, solidității financiare, precum și mecanismul de evaluare sunt stabilite prin Regulamentul privind cerințele față de persoanele cu funcție de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care dețin funcție-cheie în cadrul asiguratorului sau al reasiguratorului, conducătorii sucursalei unui asigurator sau a unui reasigurator din statul terț și față de lichidatorul asiguratorului sau al reasiguratorului în proces de lichidare (aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 26/2/2023). Pentru celelalte categorii de persoane mecanismul de evaluare va fi stabilit de fiecare societate în parte, în funcție de mărimea și complexitatea activității

condusă și supravegheată într-un mod profesional. 22.Verificarea integrității (onorabilității) unei persoane presupune evaluarea onestității persoanei respective și a solidității financiare a acesteia, pe baza unor dovezi referitoare la caracterul său și la comportamentul său pe plan personal și în afaceri, inclusiv orice aspect de drept penal, de ordin financiar sau de control care este relevant pentru evaluare.				acesteia și a responsabilităților încredințate persoanelor în cauză.
24.Societatea va stabili mărimea și componența organelor sale de conducere și sistemul său de guvernare, considerând natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente, conform strategiei de afaceri și activităților desfășurate de societate.	Ministerul Justiției	27.	Cuvintele „va stabili” se vor substitui cu cuvântul „stabilește”, în vederea respectării art. 54 alin. (1) lit. j) al Legii nr. 100/2017, care prevede că în textul proiectului actului normativ verbele se utilizează la timpul prezent (observație valabilă în tot textul proiectului), iar cuvântul „mărimea” se va revizui, deoarece nu se consideră potrivit contextului (se va analiza oportunitatea substituirii acestuia cu textul „efectivul limită”).	Se acceptă
25. Atribuțiile și responsabilitățile organelor de conducere trebuie să fie explicit determinate, precum și repartizate într-un mod explicit și eficient între consiliul băncii societății și organul executiv. ... 102.Funcția de management a riscurilor va fi responsabilă de cel puțin următoarele: 1) identificarea riscurilor la care este supusă societatea, măsurarea, evaluarea și monitorizarea acestor riscuri și a expunerii reale a băncii la riscurile respective;	Ministerul Justiției	28.	În dispozițiile pct. 25 se atestă referința la consiliul băncii, ceea ce este inadecvat. De asemenea, se va revedea referința la „bancă” din cuprinsul pct. 102.	Se acceptă
	Asociația de Actuariat din Moldova (AAM)	29.	La pct. 25, apare sintagma “consiliul băncii”, la pct. 40 doar “consiliul”, pe când în majoritatea cazurilor este folosită sintagma “consiliul societății” sau în cazuri specifice “consiliul sucursalei”, etc.	Se acceptă
	Asociația Obștească „Uniunea Asiguratorilor din Republica Moldova”	30.	La pct. 25 și respectiv p.102 sbp.1-2 din proiect sintagma băncii/banca” urmează a fi substituit cu sintagma „societatea/societății”.	Se acceptă

2) determinarea poziției capitalului și a lichidității în contextul riscurilor la care este supusă banca;				
26. Ședințele consiliului societății, precum și ședințele organului executiv al acesteia, inclusiv numărul de membri prezenți și frecvența ședințelor, trebuie să fie organizate într-un mod, încât să se asigure examinarea temeinică a problemelor societății și dezbateră critică a subiectelor în scopul menținerii eficienței.	Ministerul Justiției	31.	Cuvintele „inclusiv numărul de membri prezenți” se propune a fi excluse.	Se acceptă
27. Societatea va asigura includerea în procesele-verbale ale organului de conducere informația integrală cu privire la examinarea problemelor și dezbateră subiectelor, inclusiv tezele principale ale cuvântărilor pe marginea ordinii de zi, cu indicarea numelui vorbitorilor și toate propunerile/opiniile membrilor organelor de conducere.	Ministerul Justiției	32.	Cuvântul „vorbitorilor” sugerăm a fi substituit cu cuvântul „persoanelor”.	Se acceptă
29. Membrii organului de conducere trebuie să fie conștienți de structura și responsabilitățile organului de conducere și de repartizarea atribuțiilor și responsabilităților între organul executiv, consiliu și comitetele specializate ale consiliului. Pentru a avea un sistem adecvat de verificare și evaluare a activității societății, procesul decizional al organului de conducere nu poate fi dominat de un singur membru al organului de	Ministerul Justiției	33.	Se recomandă ca cuvintele „structura și” să fie excluse, fiind considerate de prisos și care denaturează sensul normei.	Se comentează Pct.29 a fost exclus.

conducere sau un grup mic de membri.				
40. Consiliul va supraveghea activitatea organului executiv, monitorizând acțiunile acestuia, pentru a se asigura că acestea sunt în concordanță cu strategia de afaceri și politicile societății, prin examinarea informațiilor furnizate de către organul executiv și de către funcțiile de conformitate, de audit intern și de administrare a riscurilor și prin întrunirea regulată cu organul executiv și funcțiile respective.	Ministerul Justiției	34.	Cuvintele „de către funcțiile” se propun a fi substituite cu cuvintele „de către persoanele care exercită funcțiile”. Menționăm că, potrivit art. 4 al Legii nr. 92/2022, prin funcție se înțelege capacitatea internă de a efectua sarcini concrete în cadrul unui sistem de guvernare care include funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate, funcția de audit intern, funcția actuarială și alte tipuri de funcții (sugestie similară valabilă și pentru alte puncte din proiect, cum ar fi de ex. pct. 51 sbp. 2) și 4), pct. 78, 99-112, ș.a.). Totodată, cuvintele „și funcțiile respective” se vor detalia, deoarece sunt ambigue.	Se comentează În contextul punctelor enunțate funcția este tratată ca un segment separat care are capacitate internă de a efectua sarcini concrete în cadrul unui sistem de guvernare și nu este legată de o persoană concretă, ci de subdiviziunea respectivă din cadrul sistemului de guvernare. Totodată, în sensul obiecției privind detalierea expresiei „și funcțiile respective”, prevederea a fost redactată după cum urmează: „pct.27 ... prin întrunirea regulată cu membrii organului executiv și conducătorii funcțiilor respective.
Capitolul III ROLUL ȘI COMPONENTA ORGANELOR DE CONDUCERE ȘI ALE COMITETELOR SPECIALIZATE Secțiunea a 2-a Responsabilitățile consiliului societății	Ministerul Justiției	35.	Referitor la responsabilitățile consiliului societății prevăzute în secțiunea a 2-a din capitolul III, considerăm necesar a se asigura că acestea corespund întru totul dispozițiilor art. 35 alin. (9) al Legii nr. 92/2022.	Se acceptă
	Comisia Națională a Pieței Financiare	36.	La Capitolul III, Secțiunea 1. a Proiectului, în denumire propunem excluderea ”Responsabilitățile consiliului societății” deoarece secțiunea 2, reglementează aceste atribuții și poartă denumirea corespunzătoare.	
33. Consiliul societății, stabilește principiile politicii de remunerare pentru categoriile de angajați ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al societății și are responsabilitatea de a supraveghea punerea în aplicare a respectivei politici.	Comisia Națională a Pieței Financiare	37.	Propunem ajustarea responsabilităților Consiliului Societății conform art. 35 alin. 9) lit. f) din Legea nr. 92/2022 „f) adoptă și revizuieste, cel puțin o dată pe an, principiile generale ale politicii de remunerare și este responsabil de supravegherea implementării acesteia”.	Se acceptă

51. Comitetele specializate trebuie: 2)să primească rapoarte periodice și informații în caz de necesitate, comunicări și opinii de la funcția de control intern în vederea realizării responsabilităților atribuite; 4) să asigure implicarea corespunzătoare a funcțiilor de control intern și a altor funcții relevante în domeniile lor specifice de expertiză și/sau să solicite consultanță din partea unor experți externi, dacă este necesar.	Asociația de Actuariat din Moldova (AAM)	38.	La pct. 51, alin 2), 4) se creează o confuzie între sistemul de control intern gestionat de funcția de conformitate (cu implicarea altor funcții, inclusiv cea actuarială și de management al riscului) și funcția de control intern, care nu este o funcție prevăzută conform Legii nr. 92/2020 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.	Se acceptă
61.Societatea elaborează o politică de management al riscului, care, cel puțin: 2)prezintă modul în care societatea efectuează managementul fiecărei categorii precum și posibilele concentrări de riscuri;	Ministerul Justiției	39.	După cuvântul „categorii” se va completa cu cuvintele „de risc”.	Se acceptă
Capitolul IV CERINTE MINIME PRIVIND SISTEMELE, FUNCȚIILE ȘI POLITICILE ÎN CADRUL SISTEMULUI DE GUVERNANȚĂ	Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA	40.	Compania relatează că lipsesc claritatea și distincția între rolurile funcțiilor-cheie sau altor funcții în cadrul sistemului de management al riscurilor și controlului intern.	Se comentează Prevederile proiectului au fost ajustate prin stabilirea unei secțiuni care încorporează toate funcțiile sistemului de guvernanză, astfel precum este prevăzut în Regulamentul Delegat (UE) 2015/35 și ajustate prevederile aferente sistemului de management al riscurilor și de control intern. Totodată, fiecărei funcții a sistemului de guvernanză i-au fost stabilite sarcini specifice și roluri distincte.
	Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA	41.	Suprapunerea responsabilităților funcțiilor-cheie cu sarcinile stabilite în cadrul acestor sisteme creează confuzii și lacune. Este esențial să fie stabilit clar, în cadrul fiecărui sistem, cine este responsabil de efectuarea activităților prevăzute. Aceste informații trebuie integrate ulterior în elaborarea	Se comentează Atribuțiile și competențele funcțiilor sistemului de guvernanză au fost revizuite și precizate, fiind corelate cu prevederile primare din Legea nr.92/2022.

			politicilor referitoare la: managementul riscurilor, conformitate, audit intern și actuar, în care trebuie să fie delimitate în mod explicit pozițiile, atribuțiile și competențele funcțiilor în cadrul sistemului de guvernare.	
Capitolul IV CERINTE MINIME PRIVIND SISTEMELE, FUNCȚIILE ȘI POLITICILE ÎN CADRUL SISTEMULUI DE GUVERNANȚĂ Secțiunea 1 Sistemul și funcția de management al riscurilor Subsecțiunea 2 Domeniile de management al riscurilor	Asociația de Actuarial din Moldova (AAM)	42.	Capitolul IV, Secțiunea 1, Subsecțiunea 2, Domeniile de management al riscurilor, se creează confuzii privind politicile, strategiile și procedurile necesare a fi stabilite și elaborate. Astfel, Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, prevede conform art. 34, alin.(1), lit. d) „politica privind managementul riscurilor”, iar art. 38, alin.(3) stabilește domeniile sistemului de management al riscurilor (respectiv descrise și definite în politica privind managementul riscurilor). Pe de altă parte, conform proiectului hotărârii, pct.68 prevede politici separate pentru fiecare domeniu de management al riscurilor. De asemenea, poate fi menționată aici o versatilitate în denumirea politicilor și strategiilor, precum „politica privind strategia investițională”, „politica de investiții” și “politica de management al riscului de investiții”; „strategia de afaceri” și „strategia de risc”, etc	Se acceptă
68.În vederea dispunerii unui sistem eficace de management al riscurilor societatea elaborează politici cu privire la următoarele domenii: 1) subscrierea riscurilor, constituirea și plasarea rezervelor tehnice; 2) managementul activelor și pasivelor; 3) managementul riscului de investiții;	Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	43.	Pct.68 din proiectul regulamentului cuprinde formularea „politici”, ceea ce semnifică obligația de a institui mai multe acte interne de reglementare a sistemului de management al riscului. Adicional pct. 68 - 97 nu păstrează o formulare unică pe tot conținutul punctelor referitoare la denumirea politicilor și strategiilor. De ex. politica de management al riscului de investiții, politica privind strategia investițională, politica privind riscul de investiții, strategia societății de asumare a riscurilor, strategia de afaceri, etc. Din punct	Se acceptă Punctul 68 din proiect prevede domeniile, referitor la care o societate de asigurare trebuie să dețină politici. Astfel, fiecare societate urmează să determine de sinistător numărul politicilor, în funcție de complexitatea activității, stabilind, fie o politică unică, care să cuprindă toate domeniile specificate la p.68, fie mai multe politici, separat pe fiecare domeniu sau combinate.

4) managementul riscurilor de piață, de credit, de lichiditate și de concentrare; 5) managementul riscului operational; 6) reasigurarea și alte tehnici de diminuare a riscurilor aferente asigurării.			de vedere al funcționalității sistemului de management al riscurilor aceasta constituie o problemă majoră de funcționalitate a sistemului de management a riscului dacă nu vor fi revizuite în totalitate aceste puncte, dar și proiectul Regulamentului privind guvernanta în ansamblu care operează pe tot cuprinsul cu prevederi contradictorii.	
	Comisia Națională a Pieței Financiare	44.	După pct. 68, se propune introducerea unui punct nou, conform art. 38 alin. 4) din Legea nr. 92/2022, cu următorul conținut: „Societatea de asigurare sau de reasigurare va elabora și va aproba, anual, un plan de management al riscurilor, care va cuprinde fiecare tip de risc la care este expusă aceasta, procedurile interne de gestionare a riscurilor și procedurile de monitorizare a realizării măsurilor de gestionare a riscurilor în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.”	Se comentează Prevederea propusă se regăsește la pct.75 din proiect.
93.În ceea ce privește riscul operațional, societatea include în politica sa cel puțin următoarele: 2) activitățile și procesele interne pentru gestionarea managementul riscurilor operaționale, inclusiv în ceea ce privește sistemul IT pe care se bazează acestea;	Ministerul Justiției	45.	Referitor la abrevierea „IT” se va ține cont că, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) al Legii 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă
96.Suplimentar, societatea include în politica menționată cel puțin următoarele:	Ministerul Justiției	46.	După cuvântul „menționată” se va completa cu textul „la pct. 95”.	Se acceptă
99.Funcția de management al riscurilor are dreptul de acces la informațiile și procesele considerate necesare atingerea obiectivelor și nu trebuie să fie implicată în efectuarea sau evidența tranzacțiilor și/sau a operațiunilor societății.	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	47.	Conținutul pct.99 se repetă în același context cu partea a doua a p.111 din proiect și propune excluderea acestor prevederi din context.	Se acceptă

111. Conducătorul funcției de management al riscurilor trebuie să dispună de capacitatea necesară pentru a supraveghea activitățile societății în ceea ce privește gestionarea riscurilor. Conducătorul funcției de management al riscurilor trebuie să dispună de acces la toate informațiile necesare pentru a-și îndeplini obligațiunile aferente poziției deținute.				
103. Funcția de management al riscurilor are următoarele atribuții: ... 4) prezentarea unor rapoarte detaliate privind expunerile la risc și consilierea organelor de conducere în chestiuni de management al riscurilor; 5) identificarea și evaluarea riscurilor emergente și a riscurilor legate de durabilitate. Riscurile emergente și riscurile legate de durabilitate fac parte din riscurile prevăzute în pct.25 sbp.3) din Regulamentul privind evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității de către societățile de asigurare sau de reasigurare și cerințele cu privire la efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare, aprobat prin Hotărârea nr. ____ din data de ____.	Ministerul Justiției	48.	În sbp. 4), se va concretiza entitatea căreia îi vor fi prezentate rapoartele detaliate privind expunerile la risc de către persoana care exercită funcția de management al riscurilor; Referitor la Regulamentul privind evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității de către societățile de asigurare sau de reasigurare și cerințele cu privire la efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare, prevăzut în sbp. 5), este necesar a indica numărul și data aprobării acestuia, precum și autoritatea emitentă.	Se comentează Având la bază prevederea art. 36 alin (17) care stabilește că persoanele care dețin funcții-cheie raportează direct consiliului societății..., rapoartele în cauză trebuie prezentate consiliului societății. La caz, este prevedere preluată din Regulamentul 2015/35. Aferent obiecției pentru sbp.5) se menționează că prevederile acestuia au fost excluse.
112. Conducătorul funcției de management al riscurilor trebuie să depună de capacitatea de a interpreta și gestiona riscurile într-	Ministerul Justiției	49.	Cuvintele „să depună de capacitatea de a interpreta” se vor revizui, deoarece sunt neclare.	Se acceptă

o manieră clară și inteligibilă cu privire la subiectele-cheie legate de riscuri.				
Secțiunea a 2-a Sistemul de control intern și funcția de conformitate. Subsecțiunea 1 Sistemul de control intern Subsecțiunea a 2-a Funcția de conformitate	Ministerul Justiției	50.	Referitor la capitolul IV secțiunea a 2-a subsecțiunea 1 „Sistemul de control intern” se va asigura că dispozițiile cuprinse în această subsecțiune corespund și, respectiv, derivă din dispozițiile legale ale art. 40 alin. (1) din Legea nr. 92/2022, care stabilesc ce trebuie să includă un sistem eficient de control intern. De asemenea, subsecțiunea a 2-a „Funcția de conformitate” din aceeași secțiune, se va revedea, în vederea corespunderii cu dispozițiile art. 40 alin. (2) al legii citate.	Se acceptă
	Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA	51.	În cadrul proiectului regulamentului se observa o asociere incorectă între funcția de conformitate și sistemul de control intern, ambele fiind integrate în aceeași secțiune a proiectului de regulament (subsecțiunea 1 și 2 din secțiunea 2). Aceasta asociere sugerează că funcția de conformitate ar trebui să fie responsabilă pentru executarea tuturor sarcinilor stabilite în cadrul sistemului de control intern, la secțiunea 2 din proiectul de Regulament.	Se acceptă
Secțiunea a 3-a Funcția de audit intern	Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA	52.	În cadrul aceluiași proiect de regulament și a altor funcții-cheie le sunt atribuite responsabilități care țin de domeniul de activitate al altor funcții-cheie. De exemplu, evaluarea riscurilor de solvabilitate în cadrul funcției de audit intern încalca principiul independenței funcției de manager al riscurilor. Evaluarea riscurilor de solvabilitate ar trebui să rămână o responsabilitate exclusivă a funcției de manager al riscurilor, care deține expertiza și resursele necesare pentru a o realiza în mod eficient și independent.	Se comentează Urmare a obiecției asupra proiectului atribuțiile și competențele funcțiilor sistemului de guvernare au fost revizuite și precizate, fiind corelate cu prevederile primare din Legea nr.92/2022. Astfel, potrivit art. 41 alin.(3) auditul intern asigură evaluarea sistematică a riscurilor aferente activității societăților de asigurare sau de reasigurare, inclusiv verifică și evaluează dacă procedurile de gestionare a riscurilor, procedurile de control intern și de gestiune sunt

			Funcția de audit nu ar trebui să stabilească cerințele de solvabilitate, nici să valideze testele de modelare sau să confirme adecvarea metodologiei de risc. Rolul funcției de audit intern se limitează la verificarea respectării metodologiei, fără a avea implicare în proiectarea sau responsabilitatea pentru fiabilitatea acesteia. Funcția de audit intern ar trebui să se concentreze pe verificarea respectării metodologiei de management al riscurilor de către funcția de manager al riscurilor, nu pe evaluarea riscurilor de solvabilitate în sine. Totodată, auditorii externi sunt responsabili de verificarea exactității cifrelor și estimărilor referitoare la necesarul de capital și conformitatea cu criteriile de solvabilitate. Este esențial ca proiectul de regulament să fie revizuit pentru a se asigura că principiul independenței funcțiilor-cheie este respectat.	adecvate și funcționează într-o manieră care facilitează atingerea scopului de performanță economică și financiară a societății de asigurare sau de reasigurare.
142. Funcția de audit intern este responsabilă de îndeplinirea următoarelor sarcini: 1) aplicarea și menținerea unui plan de audit intern în care sunt prevăzute activitățile de audit care urmează să fie întreprinse în următorii 3 ani, luând în considerare toate activitățile societății și sistemul de guvernanță al acesteia;....	Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA	53.	În contextul ariei de responsabilitate a funcției de audit intern, care are în sarcină elaborarea și menținerea unui plan de audit intern care să prevadă activitățile de audit pentru următorii 3 ani, trebuie menționat că standardele de audit intern nu impun un termen limită pentru planificarea pe termen lung. În plus, conform articolului 271, punctul 3, litera (a) al Regulamentului delegat (UE) 2015/35 din 10 octombrie 2014, nu sunt stabilite termene concrete pentru planificarea activităților viitoare, ba mai mult ca atât, în textul prevederilor UE este stabilit următorul termen - „activitățile de audit care urmează să fie întreprinse în următorii ani”, astfel permițând societăților să-și adapteze termenul conform necesităților lor.	Se acceptă
146. În vederea realizării responsabilităților în conformitate	Comisia Națională a	54.	Se propune ajustarea sbpct.5) conform prevederilor art. 41 alin. 1) din Legea 92/2022,	Se acceptă

cu art.41 alin.(1) din Legea nr.92/2022, funcția de audit intern trebuie: ... 5) să informeze la timp, conform reglementărilor interne ale societății, consiliul societății și/sau comitetul de audit despre:	Pieței Financiare		după cum urmează: „ ... consiliul societății și comitetul de audit despre:...”	
147. Pentru realizarea activității în conformitate cu art.41 alin.(3) din Legea nr.92/2022 funcția de audit intern dispune de următoarele drepturi: ... 3) de a avea acces la informație și la sistemul de comunicare a datelor, la înregistrări, fișiere și informații interne, inclusiv la informațiile destinate organelor de conducere ale societății;	Ministerul Justiției	55.	După cuvintele „de a avea acces” se propune a fi completat cu cuvintele „în limitele competenței funcționale”.	Se acceptă
151. Regulamentul indicat în pct. 149 trebuie să prevadă obligativitatea auditului intern de a raporta trimestrial consiliului societății și comitetului de audit despre rezultatele activității auditului intern.	Comisia Națională a Pieței Financiare	56.	Sintagma „pct. 149” urmează a fi înlocuită cu textul „pct. 145 alin. 1)”	Se acceptă
164. În procesul de implementare a sistemului de management al riscurilor, în particular în ceea ce privește evaluarea riscurilor proprii și a solvabilității, funcția actuarială realizează următoarele sarcini: ... 6) se asigură că se efectuează teste și se aplică scenarii adecvate, luând în	Asociația de Actuariat din Moldova (AAM)	57.	Prevederea de la pct. 164, alin 6) face referire la testele de stres și scenariile aplicate în cadrul evaluării riscurilor proprii și a solvabilității, conform pct. 60 a proiectului hotărârii, inclusiv acțiunile de management ce se impun. Respectiv, considerăm că această sarcina este parte integrantă sistemului de management al riscurilor, și, respectiv, considerăm că sunt atribuții ale funcției de management al riscurilor. Prin urmare,	Se acceptă

considerare și acțiunile de management ce se impun;			considerăm că este în afara domeniului de aplicare a funcției actuariale.	
164. În procesul de implementare a sistemului de management al riscurilor, în particular în ceea ce privește evaluarea riscurilor proprii și a solvabilității, funcția actuarială realizează următoarele sarcini: ... 7) facilitează performanța efectivă a procesului de evaluare a riscurilor proprii și a solvabilității;	Asociația de Actuariat din Moldova (AAM)	58.	Prevederea de la pct. 164, alin 7) stabilește că funcția actuarială are sarcina de a „facilita performanța efectivă a procesului de evaluare a riscurilor proprii și a solvabilității”. AAM vine cu sugestia de modificare a redacției curente, din motiv ce alineatul respectiv nu definește clar scopul și acțiunile necesare ce trebuie a fi efectuate pentru îndeplinirea sarcinii date.	Se acceptă
165. Funcția actuarială întocmește un raport scris care este transmis consiliului societății cel puțin o dată pe an. În raport se consemnează toate sarcinile întreprinse de funcția actuarială și rezultatele acestora, se constată în mod clar toate eventualele lipsuri și se formulează recomandări cu privire la modul de remediere a lipsurilor respective.	Asociația de Actuariat din Moldova (AAM)	59.	Se propune modificarea sintagmei „un raport scris” cu sintagma „raportul actuarial” care este prevăzut conform Legii nr. 92/2022, art. 42, al. 5 lit. k).	Se acceptă
Capitolul V „Conflictul de interese”	Ministerul Justiției	60.	Cu referire la Capitolul V „Conflictul de interese” remarcăm faptul că acesta nu face obiectul de reglementare al transpunerii Regulamentului Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II). Mai mult, nici din dispozițiile legale care constituie temei legal pentru proiectul respectiv nu rezultă nemijlocit aprobarea unor reglementări de către autoritatea de supraveghere, ce vizează conflictul de	Se acceptă

			interese, ca parte componentă a sistemului de guvernanță a societăților de asigurare sau de reasigurare. De asemenea, nici nota informativă la proiect nu conține argumente care să justifice includerea unor asemenea norme în proiectul Regulamentului examinat (observație valabilă și pentru capitolul VI).	
177. În procesul de identificare a conflictelor de interese potențiale sau consumate se au în vedere următoarele aspecte, fără a se limita la acestea: 1) conflictul de interese potențial apare în situația în care există indicii privind existența unor interese personale care, dacă ar trebui luată o decizie, ar putea duce la apariția uneia dintre următoarele situații: a) acea persoană, rudele apropiate ale acesteia sau persoanele cu care se află în legături strânse ar putea obține un câștig financiar ori ar putea evita o pierdere financiară, pe seama societății, inclusiv prin utilizarea resurselor juridice ale societății în scopuri personale; b) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea avea un interes în legătură cu rezultatul unui serviciu ori al unei activități furnizate societății sau unui alt client ori cu privire la o tranzacție efectuată în numele societății sau al unui alt client, interes care este diferit de interesul societății cu privire la acel rezultat; c) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea beneficia de un	Ministerul Justiției	61.	Cu referire la cuvintele „acea persoană” considerăm necesar a concretiza la ce persoană se face referire.	Se comentează Urmare a obiecțiilor și propunerilor părților interesate pct.177 a fost exclus

stimulent financiar sau de altă natură pentru a favoriza o societate, pe seama societății;				
184. Mijloacele de avertizare prevăzute de procedura menționată la pct. 181 pot fi utilizate de întreg personalul din cadrul societății, informațiile relevante fiind puse la dispoziția organelor de conducere.	Ministerul Justiției	62.	Referința la pct. 181 se va revedea, ca fiind inadecvată. Menționăm că, potrivit art. 55 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere. Mai mult, remarcăm că atât în pct. 180, cât și în pct. 181 nu se face referire la careva mijloace de avertizare.	Se comentează Urmare a obiecțiilor și propunerilor părților interesate pct.184 a fost exclus
187. Societatea descrie în politica de investiții modul în care identifică și gestionează conflictele de interese care apar în legătură cu investițiile, indiferent dacă acestea apar în cadrul societății sau al entității care gestionează portofoliul de active. Aceasta documentează de asemenea, măsurile adoptate pentru gestionarea conflictelor.	Comisia Națională a Pieței Financiare	63.	Pct. 187 se repetă, având același conținut ca și pct. 81.	Se acceptă
188. Societatea are obligația să asigure respectarea cerințelor de transparență prin publicarea următoarelor informații, fără a se limita la acestea: 1)documentele și informațiile pentru care există obligații de publicare conform legislației specifice aplicabile societății; 2)structura organizatorică prevăzută la pct. 10 sbp. 1), inclusiv componența structurii organelor de conducere; 3)principalele caracteristici ale sistemului de guvernanță prevăzut la pct. 10. 4)concluziile evaluării poziției financiare în baza dispozițiilor formale prevăzute la pct. 30;	Ministerul Justiției Comisia Națională a Pieței Financiare Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	64. 65.	A se revedea referințele la pct. 10 și 30, deoarece sunt inadecvate. Mai mult, toate referințele din capitolul VI se propun a fi revăzute, în vederea asigurării corespunderii acestora cu norma de trimitere. Subpct. 3 - 7 sunt foarte generale și incerte, fac trimiteri la alte puncte din Proiectul Regulamentului privind guvernanța care la rândul lor sunt generale, astfel aceste reglementari nu definesc cu certitudine obligațiile societății de asigurare. Totodată, la capitolul transparență prin publicarea informațiilor, solicităm autorității să examineze aplicabilitatea celorlalte acte normative secundare aprobate de Comisia Națională a Pieței Financiare de ex. regulamentul cu privire la dezvăluirea de	Se comentează Urmare a obiecțiilor și propunerilor părților interesate pct.188 a fost exclus

5) principalele caracteristici ale cadrului formal privind aplicarea principiilor și practicilor de raportare financiară, inclusiv cele de raportare prudentială; 6) principalele caracteristici ale sistemului privind managementul riscurilor în baza procedurilor și strategiilor prevăzute de prezentul Regulament; 7) extras privind concluziile evaluării eficienței sistemului de management al riscurilor.			către participanții profesioniști la piața financiară nebancaară a informației privind acordarea serviciilor, aprobat prin Hotărârea nr. 8/6 din 26.02.2010 care prevede publicarea actelor și informațiilor, aceleași sau similare, dar intitulate în denumire în mod diferit. În aceeași ordine de idei considerăm necesar de a sistematiza și alinia toată terminologia privind denumirea rapoartelor și evitarea reglementărilor care dublează informația care trebuie raportată și publicată, inclusiv din prisma legii privind piața de capital. Propunerile noastre la capitolul transparență sunt în sensul că optăm ca autoritatea de supraveghere să elaboreze proiecte de rapoarte care să includă toate aspectele care sunt considerate necesare pentru publicare, inclusiv cele specificate de pct.188, dar care ar asigura determinarea cu certitudine a întinderii obligației de transparență și evitarea denumirii diferite a actelor/rapoartelor și/sau acte și rapoarte care conțin informații similare.	
189. Sucursalele au obligația să se asigure că sunt respectate atât prevederile pct. 180, cât și cerințele de transparență prin oferirea accesului, într-un loc ușor accesibil, la informațiile relevante puse la dispoziția acestora de către societatea-mamă și care respectă prevederile pct. 188 sbp. 2), 3), 5) și 6).	Comisia Națională a Pieței Financiare	66.	A se revedea referirea la „pct. 180”.	Se comentează Urmare a obiecțiilor și propunerilor părților interesate pct.189 a fost exclus
190. Entitatea reglementată are obligația să publice pe site-ul său, într-un loc ușor accesibil, informațiile prevăzute la pct. 187 și să asigure actualizarea acestora ori de câte ori este necesar.	Comisia Națională a Pieței Financiare	67.	A se revedea referirea la „pct. 187”.	Se acceptă

	Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	68.	Referitor la periodicitatea de raportare și/sau prezentare a documentelor către autoritatea de supraveghere reglementată de pct. 191-199 din proiectul regulamentului, menționăm că autoritatea ne propune un sistem care operează cu termene distincte per categorie de informație și care pornesc de la o zi lucrătoare până la 30 de zile lucrătoare. Considerăm ca acesta abordare este nejustificată și propunem de a institui și menține termene rezonabile unice de prezentare de informații și documente, fără divizarea acestora per categorie de informație. Ca excepție pot fi păstrate reglementările de la pct.194 după clarificarea de către autoritate a sensului și includerea definiției pentru termenul ”ilegalități comise”	Se comentează Termenele cu care se operează în proiect sunt justificate de necesitățile autorității de a obține informația necesară la timp și în vederea asigurării unei supravegheri eficiente și prudente și pentru a diminua efectele negative în activitatea societății. Unele informații, în temeiul specificului lor, pot fi raportate la finele semestrului, altele la sfârșitul perioadei de gestiune, iar altele doar după desfășurarea adunării generale a acționarilor. Totodată, prezența unor termene reduse asigură urmărirea schimbărilor substanțiale neprevăzute, care ar putea avea un impact financiar considerabil asupra societății, or, buna funcționare a societății în ansamblul său, asigurarea funcționării corespunzătoare a acestuia reprezintă o prioritate a organelor de conducere. Aferent termenului „ilegalități comise” acestea pot caracteriza situațiile care pot afecta siguranța și reputația societății.
193. Societatea informează în termen de până la 5 zile lucrătoare Banca Națională a Moldovei cu privire la orice situații care pot afecta negativ activitatea organului de conducere.	Ministerul Justiției	69.	Se va indica momentul începerii curgerii termenului de 5 zile stabilit.	Se acceptă
198. În conformitate cu pct. 195-197, societatea / sucursala societății din state terțe, prezintă Băncii Naționale a Moldovei informația	Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	70.	Referitor la prezentarea documentelor, obligație reglementată de pct.198 din proiectul regulamentului, menționăm că de fapt această reglementare presupune transmiterea către autoritate a majorității documentelor care	Se comentează Reieșind din rolul și importanța consiliului societății și anume de a supraveghea și monitoriza procesul decizional de conducere, de a fi

întocmită în limba română, după cum urmează: 1) trimestrial, în termen de 20 zile lucrătoare de la încheierea trimestrului de gestiune, următoarele documente întocmite în trimestrul respectiv: a) procesele-verbale ale ședințelor organului de conducere al societății / conducerii sucursalei societății dintr-un stat terț, ordine, decizii, hotărâri sau orice acte cu caracter decizional adoptat de către organele de conducere. b) procesele-verbale ale ședințelor comitetelor specializate ale consiliului societății. c) rapoartele întocmite de funcția de audit intern, funcția actuarială, funcția de administrare a riscurilor și funcția de conformitate și prezentate către organul executiv, consiliul societății/ conducerea sucursalei societății dintr-un stat terț. 2) anual, în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării de către consiliul societății / conducerea sucursalei societății dintr-un stat terț, planul de audit intern al societății / sucursalei societății dintr-un stat terț pentru anul de gestiune. 3) în termen de 15 zile lucrătoare de la data închiderii adunării generale a acționarilor societății, procesul-verbal al adunării generale a acționarilor (fără anexe); 4) în termen de 20 zile lucrătoare de la data închiderii adunării generale			reglementează activitatea companiei, inclusiv activitatea curentă. Ceea ce presupune că deciziile, hotărârile operaționale de achitare a daunelor, încheiere a contractelor privind activitatea curentă, angajarea persoanelor, etc. O analiză a prevederilor aplicabile documentelor care sunt prezentate de către societățile de asigurare autorității de supraveghere (ASF) din Romania, care a transpus în legislația națională prevederile Directivei 2009/138/CE (Solvabilitate II), denotă faptul că documentele privind activitatea organelor de conducere (Consiliul Societății și Organul Executiv) sunt prezentate doar la solicitarea autorității.	responsabil de activitatea asigurătorului sau a reasigurătorului, per ansamblu, și de stabilitatea financiară a acestuia (repartizarea profitului net, încheierea tranzacțiilor de proporții apobarea dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii și altele), Banca Națională a Moldovei are dreptul să verifice, în mod continuu, desfășurarea activității societății și respectarea de către aceasta a dispozițiilor de supraveghere și a legislației. În vederea exercitării funcțiilor de control și asigurării unei supravegheri eficiente, societățile sunt obligate să prezinte autorității de supraveghere orice documente și/sau informații solicitate.
--	--	--	---	---

a acționarilor societății dintr-un stat terț, extrasul din procesul-verbal al adunării generale a acționarilor care include chestiuni aferente activității sucursalei societății dintr-un stat terț.				
Pct.199 Societatea are obligația să depună la Banca Națională a Moldovei declarația privind aplicarea sistemului de guvernare, întocmită conform anexei, până la data de 1 martie a anului în curs și maximum în 30 de zile de la data obținerii licenței	Ministerul Justiției	71.	Obligația societății de a depune la Banca Națională a Moldovei declarația privind aplicarea sistemului de guvernare în maxim 30 de zile de la data obținerii licenței, se va revizui, întrucât Legea nr. 92/2022 nu prevede acest fapt. Potrivit art. 34 alin. (5) al legii citate, societățile de asigurare sau de reasigurare transmit autorității de supraveghere informațiile prevăzute la alin. (1)–(4) până la data de 1 martie a anului în curs, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.	Se comentează Urmare a obiecțiilor și propunerilor părților interesate a fost acceptată excluderea pct.199.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	72.	După sintagma „Banca Națională a Moldovei” se propune introducerea următorului text: „și să publice pe pagina web a societății”.	
	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	73.	Cu referire la prevederea ca până la data de 1 martie a anului în curs asigurătorii sunt obligați să depună la BNM declarația privind aplicarea sistemului de guvernare, considerăm inoportune aceste prevederi până când regulamentul nu este aprobat.	
	Î.M.C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A.	74.	Referitor la obligația de depunere până la data de 1 martie a anului în curs a declarației privind aplicarea sistemului de guvernare menționăm ca în mare parte informația din proiectul declarației se suprapune cu informația din declarația de guvernare corporativă prevăzută de Anexa la Codul de guvernare corporativă, aprobat prin Hotărârea CNPF, nr.67/10 din 24 decembrie 2015. În acest sens reiterăm solicitările	

			anterioare privind reglementările care presupun prezentarea, publicarea actelor și/sau rapoartelor care conțin informații similare și excluderea din Proiectul Regulamentului a obligației de prezentare a declarației privind aplicarea sistemului de guvernanță.	
	Ministerul Justiției	75.	La anexa Regulamentului, parafa de aprobare a acesteia se va expune după cum urmează: „Anexă la Regulamentul privind sistemul de guvernanță a societăților de asigurare sau de reasigurare”.	
Expertizare				
	Centrul de armonizare a legislației	76.	Ținând cont de prevederile art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, în Regulamentul privind sistemul de guvernanță a societăților de asigurare sau de reasigurare, urmează a fi inserată clauza de armonizare, în următoarea redacție: „Prezentul Regulament transpune parțial (transpune art. 258 - 259 (1) - (3), art. 260 pct. 1 (a) - (g) și pct. 1a, art. 266 - 269 pct. 1, art. 270 - 274 (1), art. 275) Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 012 din 17 ianuarie 2015 (CELEX: 32015R0035), astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1256 al Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/35 în ceea ce privește integrarea riscurilor legate de	Se acceptă

			durabilitate în governanța întreprinderilor de asigurare și de reasigurare.”	
--	--	--	--	--